

Protocol d'avaluació externa d'ajuts de recerca

a [QU]ib | Agència de
Qualitat
Universitària
de les *Illes Balears*

Índex

OBJECTIU	3
1. MARC LEGAL	3
2. PRINCIPIS D'ACTUACIÓ	4
3. AVALUACIÓ EXTERNA	5
3.1. PROCÉS DE LA SOL·LICITUD	5
a) <i>Marc de col·laboració</i>	6
b) <i>Criteris d'avaluació estàndard</i>	6
c) <i>Calendaris i terminis</i>	6
d) <i>Dades de facturació i pagament</i>	7
3.2 PROCÉS D'AVALUACIÓ	7
a) <i>Assignació d'expedients a avaluar</i>	7
b) <i>Procés d'avaluació</i>	8
c) <i>Escales de puntuació i ponderació</i>	8
d) <i>Coordinació d'avaluació</i>	9
e) <i>Resultats d'avaluació</i>	9
f) <i>Informe tècnic addicional per a al·legacions i recursos</i>	9
g) <i>Acord de confidencialitat, Codi d'ètica i conflictes d'interès</i>	10
4. RETRIBUCIONS D'AVALUADORS	11
5. PREUS PÚBLICS	11
6. METAVALUACIÓ DEL PROCÉS AMB LES ENTITATS	11
7. PUBLICACIÓ DE LES PERSONES AVALUADORES	11
8. CONTROL DE QUALITAT ISO 9001	11

OBJECTIU

L'objectiu d'aquest protocol és proporcionar una visió clara i transparent dels processos d'avaluació externa relacionats amb les accions competitives de suport a la recerca, transferència de coneixements i valorització del coneixement científic portades a terme per l'Agència de Qualitat Universitària de les Illes Balears (AQUIB) en representació d'altres entitats. L'AQUIB gestiona aquestes avaluacions mitjançant encàrrecs específics amb l'objectiu d'obtenir una valoració experta realitzada per agents avaluadors externs i basada en criteris públics. Cal destacar que l'AQUIB no exerceix el paper d'avaluadora directa en aquests processos, sinó que assumeix el rol de gestora.

1. MARC LEGAL

- [Llei Orgànica 2/2023, de 22 de març](#), del Sistema Universitari.
- [Llei 17/2022, de 5 de setembre](#), per la qual es modifica la Llei 14/2011, d'1 de juny, de la Ciència, la Tecnologia i la Innovació.
- [Llei 7/2022, de 5 d'agost](#), de la Ciència, la Tecnologia i la Innovació de les Illes Balears.
- [Llei 39/2015, d'1 d'octubre](#), del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.
- [Reglament \(UE\) n. 1290/2013, d'11 de desembre de 2013](#), pel qual s'estableixen les normes de participació i difusió aplicables a Horitzó 2020, Programa Marc de Recerca i Innovació (2014-2020) i pel qual es deroga el Reglament (CE) n. 1906/2006.
- [Llei 14/2011, d'1 de juny](#), de la Ciència, la Tecnologia i la Innovació.
- [Llei 14/2007, de 3 de juliol](#), de Recerca biomèdica.
- [Llei 2/2003, de 20 de març](#), d'organització institucional del sistema universitari de les Illes Balears.
- [Acord del Consell de Govern del dia 22 d'abril del 2005](#), pel qual s'aprova la modificació dels Estatuts del Consorci de l'Agència de Qualitat Universitària de les Illes Balears.
- [Acord del Consell de Govern del dia 13 de desembre de 2002](#), pel qual s'aprova la creació del consorci de l'Agència de Qualitat Universitària de les Illes Balears i els seus estatuts.

2. PRINCIPIS D'ACTUACIÓ

L'AQUIB té una trajectòria llarga de compromís amb la qualitat de l'educació superior i de participació en l'avaluació externa de diferents programes de recerca científica i acadèmica. Aquesta dedicació s'evidencia en la implementació en els seus procediments interns d'una norma de qualitat acreditada, com és la norma ISO 9001.

Les accions de l'AQUIB es fonamenten en un conjunt de valors vigents, detallats en el Codi d'ètica, que són:

- **Autonomia:** l'Agència respecta l'autonomia de totes les institucions amb què col·labora.
- **Transparència:** desenvolupa l'activitat de forma clara i proporciona informació sobre la seva gestió.
- **Independència:** treballa en el compliment de la missió, visió i objectius amb plena independència en les seves actuacions.
- **Compromís amb la qualitat, innovació i excel·lència:** són els pilars fonamentals de la cultura de l'Agència per promoure la millora contínua de les seves activitats.
- **Integritat:** transmet confiança a través d'actuacions responsables de tots els seus membres.
- **Orientació als grups d'interès:** amb una gestió enfocada al compliment de les seves necessitats i expectatives.
- **Rigor:** desenvolupa les seves activitats a partir de l'exactitud i el rigor tècnic.
- **Eficiència en la gestió:** aconsegueix els seus objectius fent un ús correcte dels recursos de forma ètica, econòmica i equitativa.
- **Responsabilitat social:** assumeix compromisos amb el desenvolupament sostenible i és plenament conscient del seu impacte en la societat.

De manera paral·lela, l'AQUIB s'ajusta als valors derivats del Manifest de Leyden, així com a la Declaració de San Francisco (DORA) i a la Coalition for Advancing Research Assessment (CoARA), de les quals n'és signant, i les integra en el seu model d'avaluació.

En la gestió d'aquest procés, l'Agència concedeix prioritat a altres valors fonamentals en totes les avaluacions, com ara la imparcialitat, l'excel·lència, la proporcionalitat, la confidencialitat, l'equilibri de gènere, la diversitat de disciplines acadèmiques i la procedència geogràfica en la composició dels seus panells i en l'assignació d'agents avaluadors.

3. AVALUACIÓ EXTERNA

L'AQUIB té la capacitat de realitzar avaluacions científicotècniques dels ajuts destinats a activitats de Recerca, Desenvolupament i Innovació (R+D+i) convocades per altres entitats, tant de caràcter públic com privat. Aquesta competència complementa els processos d'avaluació que ja són inherents de les responsabilitats de l'Agència. A continuació, es detallen les fases que regeixen aquesta activitat.

3.1. Procés de la sol·licitud

Abans de la publicació de la convocatòria, l'entitat convocant consultarà amb l'Agència sobre l'abast de l'avaluació, els criteris científicotècnics d'avaluació, el calendari previst i el nombre previst d'expedients. Un cop fet això, en rebrà l'acceptació expressa del treball d'avaluació en el termini acordat.

La sol·licitud d'avaluació, dirigida a l'AQUIB, es presentarà seguint el model que l'Agència proporciona i haurà de ser signada per la persona responsable. Aquesta sol·licitud inclourà la regulació aplicable, els criteris d'avaluació i el finançament previst. Per tant, l'entitat convocant haurà de definir i informar prèviament a l'AQUIB sobre l'assignació de fons per àrea (o equivalents). L'Agència respondrà a la sol·licitud en un termini màxim de vint dies hàbils.

Tot i que en la selecció final de les sol·licituds es considerin altres criteris propis de l'entitat convocant, el resultat de l'avaluació científica externa de l'AQUIB ha de tenir un pes significatiu —almenys un 70 %— en la decisió de concessió de l'ajut.

La convocatòria ha d'estar regulada mitjançant el BOE, el Butlletí Oficial Autòmic o un document intern de l'entitat convocant, el qual ha de tenir caràcter públic i ha d'incloure el finançament total.

L'entitat convocant remetrà els expedients a avaluar d'acord amb les instruccions de l'AQUIB. El procés d'avaluació començarà un cop tota la documentació hagi estat revisada completament i remesa correctament.

Els processos d'avaluació de l'AQUIB es basen en l'avaluació per parells, amb la participació d'experts nacionals i internacionals. L'idioma de la documentació es pactarà prèviament entre l'AQUIB i l'entitat convocant.

Finalment, un cop conclòs el procés, l'entitat convocant informarà l'AQUIB del resultat de la decisió de concessió dels ajuts de la convocatòria.

a) Marc de col·laboració

El marc de col·laboració es podrà establir mitjançant diferents figures jurídiques, com ara el conveni, la comanda o l'encàrrec sota pressupost, entre d'altres.

b) Criteris d'avaluació estàndard

L'AQUIB, amb antelació suficient, farà una revisió prèvia dels criteris d'avaluació proposats per l'entitat convocant. Aquests criteris han de ser descrits de forma clara en el text de la convocatòria, d'acord amb els principis d'actuació descrits en l'apartat 2. Cal destacar que aquests criteris diferiran dels requisits mínims necessaris per presentar la sol·licitud (criteris d'elegibilitat o requisits), la revisió dels quals correspon a l'entitat convocant.

Les persones avaluadores han de centrar la seva avaluació exclusivament en els criteris d'avaluació establerts. L'avaluació se centrarà en la valoració de la qualitat científica de les trajectòries o propostes i se cercarà el judici informat i expert de parells anònims. En cas d'incloure aspectes quantitius —com indicadors bibliomètrics o expedient acadèmic—, aquests no podran constituir el pes substantiu de l'avaluació.

Per l'avaluació en diferents àrees temàtiques, es distribuïran els expedients a cadascuna de les àrees de coneixement segons els tipus UNESCO, ANEP i paraules clau. El resultat de l'avaluació dels diferents expedients no seran necessàriament comparables.

Els criteris d'avaluació, així com el pes o valor assignat a cada un, es detallaran en un informe d'avaluació que les persones avaluadores han de completar. Per facilitar la comprensió del propòsit dels ajuts i assegurar la màxima coherència en l'aplicació dels criteris, l'AQUIB elaborarà guies d'avaluació específiques per als agents avaluadors.

c) Calendaris i terminis

El calendari acordat ha de ser compatible amb els compromisos propis de l'Agència. La durada de l'avaluació, un cop rebudes totes les sol·licituds, serà de, com a mínim, tres mesos. En situacions en què coincideixi amb períodes de vacances, es podrà

considerar una extensió del termini.

d) Dades de facturació i pagament

Els pagaments de la factura emesa per l'AQUIB i l'entitat sol·licitant s'acordaran de manera conjunta i es definiran els termes de facturació i els terminis d'abonament.

3.2 Procés d'avaluació

L'AQUIB pot dur a terme diverses tipologies d'avaluació, que inclouen, entre d'altres:

- Carrera investigadora
- Personal tècnic de recerca
- Projectes de recerca
- Grups de recerca

L'Agència utilitza un model d'avaluació que s'adapta a les característiques de cada sol·licitud i convocatòria, i contempla dues possibilitats d'avaluació:

- Avaluació de triple cec amb coordinador.
- Avaluació amb especial dificultat.

En tots aquests casos, l'AQUIB compta amb un grup de persones avaluadores expertes que integren el Banc d'Avaluadors de l'Agència, que és una base de dades fonamental per als processos d'avaluació diferents encomanats a l'Agència. En aquest s'hi inclou una varietat àmplia de perfils, l'experiència i els coneixements dels quals contribueixen a mantenir i millorar la qualitat dels processos d'avaluació de l'Agència. La selecció dels agents avaluadors —que poden ser experts acadèmics, investigadors o professionals— segueix estàndards internacionals de qualitat científica, així com diversos criteris com la independència, integritat, objectivitat i absència de conflictes d'interessos.

L'AQUIB reconeix la importància de garantir l'equitat en les avaluacions. Per això advoca per l'equilibri de gènere i, alhora, té en compte diversos rangs d'edat en la selecció dels agents avaluadors per prevenir biaixos de qualsevol mena. L'AQUIB es compromet a promoure una visió holística de les avaluacions per evitar possibles biaixos associats a àrees específiques de coneixement.

a) Assignació d'expedients a avaluar

Les persones avaluadores se seleccionen tant del Banc d'Avaluadors de l'AQUIB com de bases de dades nacionals i internacionals. L'assignació es pot fer a nivell tècnic

per vinculació de codis d'àrea (UNESCO, ANEP, etc.) o mitjançant la selecció de coordinadors que formen part del Banc.

L'assignació de les avaluacions seguirà un principi rotacional per evitar la sobrecàrrega d'avaluacions a les persones expertes. A més, les persones avaluadores només tendran accés als expedients assignats per garantir la confidencialitat del procés.

El personal gestor i tècnic de l'Agència acompanyarà el procés i proporcionarà seguiment i aclariments a les tasques de les persones avaluadores. Les avaluacions es duran a terme utilitzant eines informàtiques per generar els informes corresponents.

b) Procés d'avaluació

El procés d'avaluació seguirà els criteris i requisits establerts en les bases reguladores i en la convocatòria. S'iniciarà quan l'entitat convocant entregui a l'AQUIB tots els expedients a avaluar. Un cop lliurats, no podrà afegir documentació addicional.

Es donarà per fet que totes les sol·licituds d'avaluació han superat la revisió general d'admissió i que compleixen els requisits de participació. Els expedients avaluats es classificaran segons paràmetres de classificació com UNESCO, ANEP i paraules claus, per tal de facilitar la selecció de persones avaluadores. Així mateix, es poden establir altres paràmetres de classificació en l'acord previ entre l'AQUIB i l'entitat convocant.

L'AQUIB pot ajustar el procés d'avaluació en col·laboració amb l'entitat convocant si les àrees o els àmbits de coneixement presenten especificitats per poder seleccionar persones avaluadores adequades.

Els processos d'avaluació de l'AQUIB es basen en l'avaluació per parells cecs, amb la participació d'experts nacionals i internacionals del banc d'avaluadors. En cas de discrepàncies notables en les avaluacions per parells, superiors al 20 %, es realitzarà una avaluació addicional de desempat.

c) Escales de puntuació i ponderació

Les avaluacions es realitzaran en una escala d'1 a 5, en que 1 és la valoració mínima i 5 la màxima. Es permetran decimals per a cada criteri i per a la puntuació general.

Els avaluadors/es han d'incloure comentaris qualitius que justifiquin les seves valoracions numèriques. Així mateix, els coordinadors/es, a més de determinar la puntuació final, assumeixen la responsabilitat d'harmonitzar i resoldre qualsevol discrepància per generar un informe de síntesi únic.

d) Coordinació d'avaluació

L'AQUIB assigna la coordinació de l'avaluació a persones que tinguin experiència i prestigi reconeguts. Aquestes revisen, harmonitzen i supervisen les diferents avaluacions que els panels elaboren. Les seves responsabilitats comprenen resoldre possibles diferències i discrepàncies i respondre possibles informes tècnics d'al·legació que l'entitat convocant pugui convocar. A més, tenen la capacitat de revisar àrees completes per proporcionar una avaluació global. Finalment, també poden valorar les persones avaluadores i proposar millores que l'AQUIB recollirà.

e) Resultats d'avaluació

Un cop finalitzat el procés d'avaluació externa, l'AQUIB elaborarà un informe amb els resultats de les avaluacions científiques, acompanyats de l'informe individual de cada expedient. L'AQUIB s'encarregarà d'enviar aquest informe final de resultats a l'entitat convocant.

Cal tenir en compte que l'avaluació pot contenir comentaris o justificacions que ressaltin aspectes específics. Aquesta variabilitat pot ser causa dels diferents contextos de recerca de les persones avaluadores, però no implica contradiccions ni errors en el procediment.

f) Informe tècnic addicional per a al·legacions i recursos

Després de l'entrega dels resultats d'avaluació, l'entitat convocant té l'opció de sol·licitar informes tècnics per abordar possibles al·legacions relacionades amb els informes d'avaluació. Aquesta sol·licitud l'ha de presentar l'entitat convocant, acompanyada de la documentació addicional que doni suport a l'al·legació, en un únic lliurament. L'AQUIB gestionarà la resposta a aquestes sol·licituds mitjançant les coordinacions d'avaluació en un termini d'un mes hàbil des del moment del registre.

g) Acord de confidencialitat, Codi d'ètica i conflictes d'interès

Les persones avaluadores, després de ser analitzades per a la seva inclusió al Banc d'Avaluadors de l'AQUIB, signen l'Acord de Confidencialitat de l'Agència. Aquest acord inclou l'acceptació del Codi d'Ètica de l'Agència i l'exclusió del Banc si existeixen conflictes d'interès. Les persones avaluadores es comprometen a eliminar els expedients un cop completada l'avaluació. A més, les entitats convocants poden sol·licitar l'exclusió de persones avaluadores en el procés de valoració dels seus expedients si existeixen causes justificades.

4. RETRIBUCIONS D'AVALUADORS

Els avaluadors/es que col·laboren amb l'AQUIB seran remunerats d'acord amb el que estableix el Consell de Direcció de l'Agència, a través de les figures de col·laboració o contracte de serveis com a personal expert.

5. PREUS PÚBLICS

L'AQUIB es regeix pels preus públics d'avaluació, d'acord amb els diferents tipus d'avaluació que pugueu gestionar. Aquests preus els aprova el Consell de Direcció.

6. METAVALUACIÓ DEL PROCÉS AMB LES ENTITATS

L'AQUIB, en el procediment de gestió, incorpora una metaavaluació que implica a tots els agents involucrats en el procés. Aquesta metaavaluació inclou la recopilació d'enquestes als avaluadors, comentaris de les persones avaluadores i del personal tècnic de l'AQUIB i també preveu una reunió amb l'entitat convocant per mesurar-ne la satisfacció, rebre suggeriments de millora o abordar qualsevol problema detectat, amb l'objectiu d'assolir els estàndards més elevats de qualitat en els processos d'avaluació.

7. PUBLICACIÓ DE LES PERSONES AVALUADORES

L'AQUIB publicarà el nom de les persones avaluadores que han participat en els processos d'avaluació externa per així promoure la transparència del procés.

8. CONTROL DE QUALITAT ISO 9001

Tots els processos d'avaluació externs de l'Agència es regulen a partir de controls de qualitat estrictes certificats sota la norma UNE-EN ISO 9001:2015.